

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
Den Haag

Directie Integratie Europa
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

Onze Referentie
DIE-1637/09

Bijlage(n)
Fichedocument

Datum 8 december 2009

Betreft Informatievoorziening over nieuwe Commissievoorstellen

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij 11 fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Mededeling en aanbeveling Digitaal Dividend;
2. Mededeling Global Monitoring for Environment and Security (GMES);
3. Mededeling inzake bestrijding hiv/aids;
4. Mededeling grensoverschrijdende elektronische handel tussen ondernemingen en consumenten in de EU;
5. Mededeling "een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa";
6. Verordening inzake financiële bijstand van de gemeenschap voor de ontmanteling van de eenheden 1t/m 4 van de kerncentrale Kozloduy in Bulgarije;
7. Mededeling inzake Europees transparantie-initiatief;
8. Verslag over etikettering voor dierenwelzijn;

9. Mededeling inzake nieuw partnerschap EU en Landen en Gebieden Overzee, LGO;
10. Kwalificatierichtlijn;
11. Procedurerichtlijn.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

De Staatssecretaris voor Europese Zaken,

Frans Timmermans

Fiche 1: mededeling en aanbeveling Digitaal Dividend

Directie Integratie Europa

1. Algemene gegevens

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Voorstel: Mededeling van de Commissie aan het Europese Parlement, de Raad, het Europese Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's inzake 'Transforming the digital dividend into social benefits and economic growth' en Concept aanbeveling van de Commissie inzake 'Facilitating the release of the digital dividend in the European Union'

Datum Commissiedocument: 28 oktober 2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 586 final en C(2009) 8287/2

Pre-lex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=en&DosId=198764

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
SEC(2009) 1436/1437

Behandelingstraject Raad: raads werkgroep Telecommunicatie, VTE-Raad 18 december (naar verwachting)

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Economische Zaken

2. Essentie voorstel

Door de omschakeling van analoge naar digitale televisie -uitzendingen in de UHF band (470-862 MHz), komt spectrum vrij, het zogenaamde digitale dividend. In de mededeling zet de Commissie uiteen dat zij wil dat alle lidstaten een gedeelte hiervan, namelijk de 790-862 MHz sub-band, onder gelijke technische condities beschikbaar maken voor mobiele elektronische communicatie, waarbij zij met name kansen ziet voor mobiel breedband.

De Commissie wil met de Raad en het EP in het nieuwe Radio Spectrum Policy Programme (RSPP) een roadmap opnemen met een gezamenlijk Europees standpunt ten aanzien van de invulling van het digitale dividend, waarbij de Commissie overweegt ook een uiterste datum op te nemen waarop de lidstaten de 790-862 MHz sub-band beschikbaar moeten hebben gesteld voor mobiele elektronische communicatiediensten. De Commissie spoort lidstaten verder aan om voor 1 januari 2012 de overgang van analoge naar digitale ethertelevisie gemaakt te hebben en mee te werken aan het onder geharmoniseerde condities beschikbaar maken van de 790-862 MHz sub-band voor mobiele elektronische communicatiediensten.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige

Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

De Commissie kondigt in de mededeling twee acties aan:

- om op korte termijn een voorstel voor technische harmonisatie van de 790-862 MHz band voor te zullen leggen aan het Radio Spectrum Committee.
- om in 2010 in het Radio Spectrum Policy Programme (RSPP) een 'roadmap' te willen vastleggen voor het invoeren van een aantal acties die moeten leiden tot een geharmoniseerde invulling van het digitaal dividend. Deze zal worden voorgelegd aan EP en Raad voor politieke besluitvorming. De Commissie geeft nog niet precies aan uit welke onderdelen de roadmap zou moeten bestaan, maar overweegt onder andere een deadline op te nemen waarop lidstaten de technische harmonisatiemaatregel ten aanzien van de 790-862 MHz sub-band moeten hebben geïmplementeerd en waarop ze deze sub-band vrij moeten hebben gemaakt van traditionele omroepzenders.

Technische harmonisatie van de 790-862 MHz sub-band

Bevoegdheid

Op grond van de Radiospectrumbeschikking kan de Commissie voorstellen doen voor de coördinatie van de beleidsaanpak en, in voorkomend geval, de harmonisatie van de voorwaarden betreffende de beschikbaarheid en efficiënt gebruik van het radiospectrum. De Commissie is in de ogen van Nederland bevoegd de technische harmonisatiemaatregel voor te stellen. De maatregel gaat pas gelden voor lidstaten wanneer zij de keuze maken om de 790-862 MHz sub-band open te stellen voor elektronische communicatie; er zit vooralsnog geen deadline aan.

De beslissing tot het verplicht bestemmen van de band 790-862 MHz voor elektronische communicatiediensten i.p.v. voor omroep kan in de ogen van Nederland niet op basis van de Radiospectrumbeschikking worden genomen, maar zal op artikel 95 EG-verdrag moeten worden gebaseerd. Immers, bij de verplichte bestemming van het digitaal dividend gaat om meer dan alleen maar de vaststelling van technische uitvoeringsmaatregelen. Hier zijn ook (publieke) belangen van omroep in het geding.

Subsidiariteit

Nederland beoordeelt de subsidiariteit positief. Een technische harmonisatie van de voorwaarden betreffende de beschikbaarheid en efficiënt gebruik van het radiospectrum kan gezien de interne markt enkel effectief op het EU-niveau genomen worden.

Proportionaliteit

In CEPT1-verband wordt al veel gedaan op het gebied van harmonisatie van spectrumgebruik, maar de daar gemaakte afspraken zijn niet bindend. Het voorstel tot technische harmonisatie van de 790-862 MHz sub-band kan zorgen voor garanties op gelijke condities voor toepassingen in deze band. Daarmee is een gedragen technische harmonisatiebeschikking in de ogen van Nederland in beginsel proportioneel.

De Commissie gaat echter naar de mening van Nederland verder dan op dit moment noodzakelijk en het proces is onvoldoende zorgvuldig.

De Commissie wil de technische harmonisatiemaatregel al vaststellen voordat er politieke besluitvorming heeft plaatsgevonden over de invulling van het digitaal dividend. Nederland vindt dat eerst politieke overeenstemming bereikt moet worden over de richting die we in Europa inslaan met het digitaal dividend. Voor een harmonisatiebesluit genomen kan worden is het noodzakelijk om eerst volledig zicht te hebben op de mogelijke problemen die ontstaan bij het beschikbaar maken van de 790-862 MHz-band voor elektronische communicatiediensten en op welke termijn die kunnen worden opgelost. Bij de consultatie in Nederland zijn een aantal mogelijke knelpunten naar voren gekomen (zie onder punt 4 van dit fiche).

Vastleggen 'roadmap' in Radio Spectrum Policy Programme*Bevoegdheid*

Het RSPP is een nieuw instrument van de Europese Commissie dat is opgenomen in het nieuwe Europees regelgevend kader voor de elektronische communicatiesector², dat volgens planning door het Europees Parlement en vervolgens op 18 december 2009 door de Raad aangenomen zal worden. Het RSPP komt tot stand op basis van codecisie. Nederland acht de Commissie bevoegd om de roadmap voor te stellen.

Subsidiariteit

Nederland onderkent dat gecoördineerde actie op Europees niveau ten aanzien van de invulling van het digitaal dividend een stimulans kan zijn voor de ontwikkeling en uitrol van mobiel breedband en voordelen met zich meebrengt voor consumenten en bedrijven door EU-breed gelijke omstandigheden te creëren. Afstemming op Europees niveau bevordert daarmee de interne markt. Nederland oordeelt dan ook positief over de subsidiariteit van de Commissievoorstellen.

Proportionaliteit:

Ten aanzien van de proportionaliteit is het beeld minder eenduidig. Coördinatie op EU-niveau kan bindend worden gemaakt en kan daarmee zekerheid creëren dat

1 Europese Conferentie van Post en Telecommunicatie Administraties

2 BNC fiche bij 'Herziening EU-reguleringskader voor elektronische communicatienetwerken en -diensten' (TK 22112, nr. 598 fiche nr 4)

alle lidstaten op middellange termijn toewerken naar een gelijke invulling van het digitaal dividend onder gelijke technische condities.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Nederland oordeelt echter vooralsnog negatief over de proportionaliteit van de overweging van de Commissie om in het RSPP een deadline voor implementatie van de technische harmonisatiemaatregel op te nemen. Dit is niet in lijn met de Raadsconclusies uit 2008. De raad spreekt zich uit voor een "non-exclusive" en "non mandatory" aanpak van het beleid t.a.v. het digitaal dividend³. Verder is een dwingende deadline op dit moment onwenselijk met het oog op overgangstermijnen voor huidige gebruikers van de 790-862 MHz sub-band en gezien de onduidelijkheden over mogelijke knelpunten bij uitvoering van de technische harmonisatiemaatregel.

Een deadline is op dit moment ook niet nodig. In het RSPP kunnen de politieke afspraken worden vastgelegd over de richting waarin de lidstaten gaan met het digitaal dividend en in CEPT-verband worden momenteel al technische afspraken gemaakt over invulling van het digitaal dividend. Dat biedt voldoende zekerheid (zowel voor lidstaten als voor partijen die willen investeren) dat lidstaten zich houden aan de afspraken over koers en invulling van het digitaal dividend. Wel zou in het RSPP een stok achter de deur kunnen worden opgenomen in de vorm van een bepaling dat in overleg met de lidstaten een deadline alsnog ingevoerd zou kunnen als blijkt dat lidstaten afwijken van de gezamenlijk vastgestelde richting voor de invulling van het digitaal dividend. Een definitief oordeel over proportionaliteit kan Nederland pas geven op het moment dat er concrete voorstellen liggen.

Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van de Commissievoorstellen zijn momenteel niet in te schatten. Op EU-niveau zullen de voorstellen naar verwachting geen kosten met zich meebrengen. Op nationaal niveau zijn er mogelijk wel kosten, afhankelijk van de specifieke nationale situatie. Voor Nederland geldt dat een oplossing van de mogelijke knelpunten kosten met zich mee kan brengen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Door de overstap van analoge naar digitale ethertelevisie komt een aanzienlijke hoeveelheid hoogwaardig spectrum beschikbaar. Dit biedt grote kansen voor het uitbreiden van bestaande diensten en het creëren van ruimte voor nieuwe toepassingen. Voor Nederland komt dit digitale dividend in twee fasen beschikbaar. Toen Nederland als eerste land in Europa in 2006 stopte met analoge ethertelevisie kon een deel van de vrijgekomen frequentieruimte meteen gebruikt worden; een ander deel kan pas in 2012 ingezet worden omdat dan de rechten van buurlanden op bescherming van hun analoge ethertelevisie vervallen. Het in 2006 vrijgekomen deel heeft Nederland grotendeels ter beschikking gesteld voor

³ Raadsconclusies 10820/08 naar aanleiding van de mededeling Reaping the full benefits of the digital dividend

digitale ethertelevisie; deze frequentieruimte is tot 2017 vergund aan KPN/Digitenne en de Publieke Omroep.

Nederland onderschrijft de visie van de Commissie dat een deel van het digitaal dividend beschikbaar zou moeten komen voor andere toepassingen dan omroep.

Nederland onderkent de toenemende vraag naar spectrum voor mobiele toepassingen en de kansen die mobiele breedband biedt. Daarom is Nederland het inhoudelijk eens met het voornemen van de Commissie om de 790-862 MHz sub-band ook open te stellen voor niet-omroepdiensten. In de zomer van dit jaar heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken een beleidsvoornemen van deze strekking geconsulteerd.

In die consultatie zijn een aantal mogelijke knelpunten aan het licht gekomen bij het beschikbaar stellen van de 790-862 MHz sub-band voor niet-omroep toepassingen. De voornaamste mogelijke knelpunten zijn:

- het vrijmaken van de 790-862 MHz sub-band van traditionele omroepzenders. Een deel van de frequentieruimte die in 2006 is toegekend aan de Publieke Omroep en KPN/Digitenne ligt in de 790-862 MHz sub-band. Om de sub-band beschikbaar te maken voor niet-omroepdiensten zullen deze partijen moeten verhuizen naar lagere kanalen. Dat vergt een aanpassing van de vergunning voor het aflopen van de termijn en mogelijk als gevolg daarvan compensatie voor kosten die de verhuizing met zich meebrengt.
- mogelijke storing die optreedt bij gebruik van mobiele communicatie in de sub-band. Deze storing kan optreden tussen etheromroepzenders en mobiele communicatiezenders, tussen in-huis apparatuur voor de ontvangst van ethertelevisie en apparatuur voor mobiele communicatie en tussen apparatuur voor kabeltelevisie en apparatuur voor mobiele communicatie.
- de positie van gebruikers van draadloze microfoons, zoals programmamakers en evenementenorganisatoren. Zij maken momenteel vergunningsvrij gebruik van een aantal kanalen in de 790-862 MHz sub-band en vrezen dat ze met de voorgenomen wijzigingen onvoldoende frequentieruimte tot hun beschikking zullen hebben en dat hun apparatuur vervangen moet worden omdat ze gebruik zullen moeten gaan maken van andere frequentieruimte.

Al deze knelpunten worden momenteel onderzocht, waarbij gekeken wordt naar de ernst, mogelijke oplossingen, oplossingstermijnen en daarmee gepaard gaande kosten. Uit eerste metingen ten aanzien van storing tussen apparatuur voor kabeltelevisie en apparatuur voor mobiele communicatie⁴ blijkt dat sprake is van een aanzienlijke kans op storing. Nader onderzoek is nodig om de exacte omvang en oplossingen in kaart te brengen.

Omdat Nederland in Europa voorop loopt wat betreft het intensieve gebruik van het kabelnetwerk, de overstap van analoge naar digitale ethertelevisie en het

4 op basis van LTE -techniek (Long Term Evolution).

toewijzen van spectrum voor digitale ethertelevisie, spelen bovengenoemde knelpunten vooralsnog een grotere rol in Nederland dan in veel andere lidstaten. Inhoudelijk onderschrijven de meeste lidstaten, net als Nederland, het voorstel van de Commissie om de 790-862 MHz sub-band beschikbaar te stellen voor mobiele elektronische communicatiediensten. Een aantal buurlanden (met name Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk) hebben al het politieke besluit genomen om deze weg in te slaan. Door die internationale context wordt de Nederlandse ruimte om een andere keuze te maken ingeperkt.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Nederland hecht eraan een zorgvuldig politiek besluit te nemen ten aanzien van de invulling van het digitaal dividend in afstemming met het EP en de Raad. Daarvoor is het zaak eerst volledig zicht te hebben op knelpunten en oplossingen. Nederland vindt dat de Commissie zich daar onvoldoende rekenschap van geeft door haar gehaaste planning ten aanzien van de technische harmonisatiemaatregel en haar voorstel om vergaande verplichtingen op te nemen in het RSPP.

Na afronding van het onderzoek naar de knelpunten zal de Kamer nader worden geïnformeerd over de uitkomsten en beleidsvoornemen ten aanzien van de Nederlandse omgang met het digitaal dividend.

Fiche 2: Mededeling Global Monitoring for Environment and Security (GMES)

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

1. Algemene gegevens

Voorstel: Global Monitoring for Environment and Security (GMES): Challenges and Next Steps for the Space Component.

Datum Commissiedocument: 28-10-2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 589 final

Pre-lex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198765

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
SEC(2009) 1439, 1440, 1441

Behandelingstraject Raad: Raad voor Concurrentievermogen (naar verwachting onder Spaans voorzitterschap)

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Economische Zaken

2. Essentie voorstel

GMES is een door de EU geleid initiatief voor observatie van de aarde. De EU en ESA (European Space Agency) hebben gezamenlijk besloten de Europese operationele capaciteit voor aardobservatie te ontwikkelen. Met aardobservatie kan informatie worden verzameld over het milieu en omgeving, waarmee operationele informatiediensten worden opgezet voor beter milieubeheer en meer veiligheid voor de burgers. Aardobservatie maakt gebruik van satellieten en van faciliteiten die zich niet in de ruimte bevinden, waaronder lucht, zee- en grondnetwerken ("in-situ netwerken"). Daarmee zal het bijvoorbeeld mogelijk zijn de natuurlijke hulpbronnen en landgebruik efficiënter te beheren, de toestand van de oceanen en de chemische samenstelling van de atmosfeer - twee sleutelfactoren in de klimaatverandering - te monitoren, op natuurlijke en door de mens veroorzaakte catastrofes te reageren en de grensbewaking doeltreffender te maken.

De Raad voor Concurrentievermogen heeft de Commissie gevraagd⁵ inzicht te geven in de lange termijn-*governance* en financiering van GMES in het licht van de volgende Financiële Perspectieven. GMES bouwt voort op bestaande infrastructuur en zal in de nabije toekomst geen defensiedimensie hebben. Op korte termijn zal de operatie van de eerste GMES Sentinels (satellieten) gefinancierd moeten worden. Hiervoor heeft de Commissie op 20 mei jl. een

⁵ Conclusies van de Raad van 2 december 2008 (16267/08) en de gezamenlijke Ruimteraad-oriëntaties van 29 mei 2009 (10500/09).

voorstel voor een verordening⁶ gedaan. Voor het succes van GMES is datacontinuïteit voor de gebruikers van groot belang. Volgens het lange termijn-scenario van ESA zal voor de periode 2014-2020 ruim € 4 miljard nodig zijn voor de ruimtecomponent van GMES. De Commissie zal namens de EU het GMES-programma coördineren, waarvoor het coördinatiemechanisme met ESA, EUMETSAT en lidstaten zal opzetten. Daarnaast zal de Commissie namens de EU een internationale dialoog aangaan met andere landen die beschikken over nationale ruimtecapaciteiten om enerzijds de benodigde data te verkrijgen en anderzijds gebruik van GMES te ondersteunen.

In het *impact assessment* van de Commissie is gekeken naar de beleidsdoelen: te zorgen voor continue beschikbaarheid van milieugegevens vanuit de ruimte en de kosten voor de toegang tot aardobservatiedata te verlagen en zo de dienstensector te laten groeien. Geconcludeerd wordt dat alleen bij financiering en management van de exploitatie en vernieuwing van de Sentinels alle beleidsdoelen door de EU worden gehaald.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Er worden geen concrete acties of wet- en regelgevingvoorstellen gedaan. Conform het oordeel in eerdere BNC-fiches over GMES is Nederland positief over de bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit.

Nederland wil niet vooruitlopen op de algemene besluitvorming over de volgende Financiële Perspectieven en neemt de bedragen ter informatie aan. Het bedrag van ruim € 4 miljard voor de periode 2014-2020 voor de ruimtecomponent zal waarschijnlijk deels door de EU en deels door ESA worden gefinancierd.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland heeft ingestemd met de raadsconclusies van 2 december 2008 over het GMES-programma en de resolutie van de gezamenlijke ruimteraad van 29 mei 2009 waarin de Commissie werd gevraagd om inzicht te geven in de lange termijn *governance* en financiering van GMES in het licht van de volgende Financiële Perspectieven. Nederland ondersteunt het GMES-programma en verwelkomt deze mededeling, waarin een indicatie van de te nemen stappen en het financiële kader voor de ruimtecomponent van GMES wordt geschetst. Nederland wil niet vooruitlopen op de volgende Financiële Perspectieven en neemt de bedragen ter informatie aan. Het bedrag van ruim € 4 miljard voor de periode 2014-2020 voor de ruimtecomponent zal waarschijnlijk deels door de EU en deels door ESA worden gefinancierd.

⁶ COM(2009) 223, zie ook BNC-fiche hierover.

Nederland heeft rechtstreeks € 33 miljoen geïnvesteerd in de ontwikkeling en bouw van de GMES-satellieten via het ESA-ontwikkelingsprogramma GMES Space Component. Daarnaast heeft Nederland een leidende rol wat betreft de ontwikkeling, bouw en exploitatie in het kader van GMES van het TROPOMI-instrument voor atmosferemonitoring van luchtverontreiniging en broeikasgassen, waar € 68 miljoen in wordt geïnvesteerd. Deze investeringen geven de belangen voor Nederlandse bedrijven en kennisinstututen aan.

GMES wordt gezien als een publiek goed, wat betekent dat het systeem voor het publieke belang met publieke middelen gefinancierd wordt. Te verwachten is dat dit op middellange termijn zo zal blijven. Dergelijke grote investeringen en het tegemoetkomen aan de institutionele belangen kan alleen door grote publieke investeringen. Wel is het zo dat ook de private sector nadrukkelijk met GMES-data diensten zal ontwikkelen. Deze data worden beschikbaar voor gebruikers wereldwijd, er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gebruikers uit de EU en uit derdelanden. Een open databeleid is cruciaal, uiteraard onder voorbehoud van veiligheidsaspecten. Dit laatste dient nog verder uitgewerkt te worden, bijvoorbeeld door afscherming van defensielocaties, objecten van het Koninklijk Huis, maar ook vitale infrastructuur en beeldmateriaal van Nederlandse eenheden in uitzendgebieden.

Fiche 3: mededeling inzake bestrijding hiv/aids

Directie Integratie Europa

1. Algemene gegevens

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Titel voorstel: MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S: Bestrijding van hiv/aids in de Europese Unie en de naburige landen, 2009-2013

Datum Commissiedocument: 26.10.2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009)569

Pre-lex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198737

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
{SEC(2009) 1403}, {SEC(2009) 1404}, {SEC(2009) 1405}

Behandelingstraject Raad: WSBVC-Raad (presentatie 1 december 2009)

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van VWS

2. Essentie voorstel

Met als uitgangspunt de epidemiologische situatie op het gebied van hiv/aids schetst de mededeling beleid, prioriteiten en activiteiten ter bestrijding van hiv/aids in de Europese Unie (EU) en de naburige landen in 2009-2013.

De meest getroffen EU-lidstaten en (Oost-Europese) nabuurlanden worden aangegeven als prioritaire regio's. De mededeling licht ook prioritaire bevolkingsgroepen toe, voornamelijk: 1) mannen met homoseksuele contacten 2) intraveneuze drugsgebruikers en 3) migranten. Jongeren, vrouwen, minderheden, sekswerkers, gedetineerden en gemarginaliseerde of sociaal achtergestelde groepen worden echter ook genoemd.

Met betrekking tot maatregelen wordt de nadruk op preventie gelegd. Desalniettemin wordt eveneens aandacht besteed aan het belang van het bevorderen van bewustzijn, testen, surveillance, onderzoek, geneeskunde alsmede monitoring en evaluatie. De mededeling erkent de rollen van politiek leiderschap, internationale coördinatie, mensenrechten en de noodzakelijke betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld en mensen met hiv/aids.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het

voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Een operationeel actieplan gebaseerd op de mededeling wordt uitgewerkt. Nederland zal de ontwikkeling van het actieplan kritisch volgen. Nederland verwacht dat de uitkomsten van deze mededeling zullen verschillen onder landen. Landen met relatief goed ontwikkelde capaciteiten, waaronder Nederland, hebben minder behoefte aan ondersteuning dan landen met meer beperkte capaciteiten. De mededeling kan dienen om huidige activiteiten ter bestrijding van hiv/aids voort te zetten. Gedeeltelijk kan de mededeling ook leiden tot het ontwikkelen of opstarten van activiteiten, bijvoorbeeld omtrent naburige landen.

De EG kent een aanvullende bevoegdheid op het gebied van volksgezondheid (artikel 152 EG-Verdrag). Dit is ook de juiste basis voor hiv/aids surveillance en bestrijding.

De mededeling wordt voorlopig positief beoordeeld ten aanzien van subsidiariteit en proportionaliteit. Op dit moment is een definitief oordeel niet mogelijk vanwege de breedte en algemene formuleringen van de mededeling. De mededeling is van toepassing voor hiv/aids bestrijding in een groot aantal landen met verschillende contexten en capaciteiten. Deze brede reikwijdte beperkt de mogelijkheden voor specifieke formuleringen in dit overkoepelende document.

Nederland ziet in beginsel toegevoegde waarde in een Europese aanpak. Het terugdringen van internationale verspreiding van hiv en hiv/aids-gerelateerde ziekten (zoals tuberculose, hepatitis en andere seksueel overdraagbare aandoeningen) binnen de EU en naburige landen heeft ook positieve gevolgen voor Nederland. Hoe minder deze grensoverschrijdende infectieziekten voor komen, hoe beter. Europese instellingen kunnen een belangrijke functie vervullen bij het ondersteunen van nationaal gezag in de bestrijding van hiv/aids en EU-mechanismen kunnen faciliteren bij de uitbreiding van bijvoorbeeld de kennisbasis van hiv/aids bestrijding.

Nederland is van mening dat de financiële middelen gevonden dienen te worden binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Het Europese hiv/aids beleid zoals weergegeven in deze mededeling komt goed overeen met het Nederlandse beleid. In Nederland wordt het beleid omtrent de hiv/aids problematiek in de bredere samenhang van seksuele gezondheid

geplaatst⁷. Nederland onderkent de interdisciplinaire en multisectorale dimensies van het hiv/aids onderwerp en streeft naar een overeenstemmende brede aanpak. Het ontwikkelen en uitvoeren van Nederlands beleid voor seksuele gezondheid, inclusief hiv/aids, is mede mogelijk gemaakt door de betrokkenheid van meerdere partijen, zoals nationale en lokale overheidsinstanties en gezondheidsbevorderende instituten. Nederland kent uiteenlopende activiteiten ter bevordering van seksuele gezondheid en hiv/aids preventie en bestrijding. Conform de EU mededeling wordt preventie eveneens in Nederland beschouwd als een voorwaarde voor succesvol beleid op het terrein van seksuele gezondheid. De prioritaire groepen beschreven in de mededeling krijgen ook in het Nederlandse beleid speciale aandacht. Andere raakvlakken zijn de aandacht die gegeven wordt aan universele toegang tot preventie en zorg, een 'evidence-based' aanpak van hiv/aids, 'harm reduction' en de vermindering van stigma en discriminatie.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

De EU-mededeling en verwachte gerelateerde activiteiten kunnen betekenis hebben voor het bevorderen van aandacht en activiteiten ter bestrijding van hiv/aids in Nederland. De EU-mededeling bevestigt de politieke betrokkenheid op Europees niveau. Ook in Nederland moeten huidige activiteiten worden onderhouden en gedeeltelijk versterkt. Dit vergt aanhoudend draagvlak. Nederland staat positief tegenover het faciliteren van diverse activiteiten door EU-mechanismen om de kennisbasis van hiv/aids bestrijding uit te breiden. Internationale surveillance, onderzoek en kennisoverdracht kunnen nieuwe inzichten opleveren en gebruikt worden om activiteiten inhoudelijk te onderbouwen. Het nut ervan kan zich uiteindelijk op internationaal, nationaal en lokaal niveau bewijzen. Het uitvoeren van het Europese beleid kent bepaalde voorwaarden om de verhouding tussen kosten en baten te maximaliseren. Voorbeelden hiervan zijn het waarborgen van de doelmatigheid van activiteiten en het overwegen van al aanwezige relevante structuren en initiatieven alvorens het lanceren van eventuele aanvullende initiatieven. Uiteraard is de nauwe samenwerking en terugkoppeling tussen internationaal en nationaal gezag noodzakelijk.

Nederland verwacht dat de EU-mededeling en gerelateerde activiteiten solidariteit onder EU lidstaten en naburige landen kunnen stimuleren. Deze verwachte toegevoegde waarde wordt in het bijzonder duidelijk door het aanwijzen van de meest getroffen EU-lidstaten en (Oost-Europese) nabuurlanden als prioritaire regio's. Dit kan een directe waarde hebben voor de bevolking in de betreffende landen. Voor Nederland kunnen dergelijke inspanningen tevens een indirecte waarde hebben. Een voorbeeld hiervan is het mogelijke terugdringen van internationale verspreiding van hiv en hiv/aids-gerelateerde ziekten, zoals tuberculose, hepatitis en andere seksueel overdraagbare aandoeningen. In het

⁷ Eind 2009 stuurt de staatssecretaris van VWS, mede namens de minister van VWS, een beleidsbrief seksuele gezondheid naar de Tweede Kamer waarin alle aspecten van het dossier in samenhang worden behandeld.

werk ter ondersteuning van het nationale gezag moet coördinatie tussen de EU, Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en het 'Joint United Nations Programme on HIV/AIDS' (UNAIDS) niet onderschat worden. Dit is van bijzonder belang gelet op de aangrenzende en deels overlappende mandaten verleend door lidstaten.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Gelet op de breedte en algemene formuleringen van de mededeling moet verdere aandacht worden besteden aan het uitwerken van concrete en meetbare acties en resultaten. De mededeling is omgezet in een operationeel actieplan dat verder zal worden ontwikkeld. Nederland zal, samen met andere lidstaten en vertegenwoordigers van gezondheidsbevorderende instituten, betrokken zijn bij het ontwikkelen van het operationele actieplan. Voorts ziet Nederland met verwachting de onafhankelijke evaluatie tegemoet die rond 2012 alle EU-maatregelen ter bestrijding van hiv/aids in Europa zal beoordelen.

Fiche 4: Mededeling grensoverschrijdende elektronische handel tussen ondernemingen en consumenten in de EU

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, De Raad, Het Europees Economische en Sociaal Comité en de het Comité van de Regio's over grensoverschrijdende elektronische handel tussen ondernemingen en consumenten in de EU.

Datum Commissiedocument: 22 oktober 2009

Nr. Commissiedocument: COM (2009) 557 definitief

Pre-lex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198715

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: Eerste presentatie in Raad voor Concurrentievermogen in december, behandeling naar verwachting onder Spaans voorzitterschap

Eerstverantwoordelijk ministerie: Economische Zaken

2. Essentie voorstel

De Commissie heeft de grensoverschrijdende elektronische handel in de EU geanalyseerd en vastgesteld welke belemmeringen er nog zijn. De Commissie concludeert dat handelaren bij het grensoverschrijdend aanbieden van hun producten in andere EU-lidstaten last hebben van versnipperde consumentenbeschermings-voorschriften en andere voorschriften op het gebied van BTW, hergebruiksvergoedingen en heffingen. Hierdoor ontstaat voor handelaren een onvoorspelbare handelsomgeving. De mededeling ziet niet op grensoverschrijdende aan- of verkopen buiten de EU. Consumenten ondervinden ook hinder van de versnipperde regelgeving, doordat handelaren vanwege de met de handel in andere EU-lidstaten samenhangende hoge nalevingskosten bestellingen van in een andere EU-lidstaat gevestigde consumenten vaak weigeren. Daarnaast weet de consument als hij wel een aankoop doet, vaak niet naar wie hij zich moet wenden als er problemen ontstaan, bijvoorbeeld als zij een klacht tegen een handelaar in een andere EU-lidstaat willen indienen. Naar aanleiding van deze analyse heeft de Commissie tien actiepunten vastgesteld om de belemmeringen weg te nemen. Deze acties zijn:

- a. De versnippering van de consumentenbeschermingsvoorschriften aanpakken.

- b. Zorgen voor een doeltreffende handhaving van artikel 20 van de dienstenrichtlijn (discriminatieverbod).
- c. Vergroting van de doeltreffendheid van de grensoverschrijdende handhaving.
- d. Oneerlijke handelspraktijken aanpakken.
- e. Bevordering van alternatieve geschilbeslechtsingsregelingen en van de grensoverschrijdende procedure voor geringe vorderingen.
- f. Vereenvoudiging van de btw -rapportageverplichtingen van verkopers op afstand.
- g. De administratieve lasten voor onlinebedrijven in verband met afgedankte elektrische en elektronische apparatuur verminderen.
- h. Praktische oplossingen voor het beheer van copyrightheffingen.
- i. De belemmeringen voor onlineverkoop in het kader van verticale beperkingen verminderen.
- j. De betaalsystemen en de logistiek verbeteren en technische belemmeringen wegnemen.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Alle actiepunten betreffen lopende trajecten waar de Commissie al mee bezig is. De mededeling is dan ook meer gericht op het onder een noemer brengen van de actiepunten. Daarnaast wordt de basis gelegd voor een strategie om de werking van de grensoverschrijdende handel te verbeteren.

Daarnaast stelt de Commissie de volgende aanvullende maatregelen voor om niet op wetgeving gebaseerde belemmeringen voor de grensoverschrijdende elektronische handel weg te nemen:

1. In samenwerking met het bedrijfsleven werken aan een pan-Europese online-consumentenmarkt;
2. Uitbreiding van de informatiecampagne "eYouGuide to your Rights Online".
3. Versterking van het markttoezicht, door verdere ontwikkeling van grensoverschrijdende verkoopstatistieken op basis van creditcardtransacties.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Nee, de mededeling noemt enkel lopende trajecten van de Commissie. Over deze actiepunten is separaat gecommuniceerd naar de kamer, onder andere door middel van BNC -fiches⁸. Uit deze mededeling vloeien derhalve geen nieuwe financiële gevolgen voort.

⁸ Zie BNC fiche bij Voorstel voor een richtlijn betreffende consumentenrechten COM(2008) 614, BNC fiche bij Richtlijn 2006/123/EG van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, BNC fiche bij Verordening 2006/2004 van 27 oktober 2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland ondersteunt de Commissie in haar werk om de belemmeringen van grensoverschrijdende handel zowel voor de ondernemer als de consument weg te nemen. De Commissie heeft reeds stappen gezet om de werking van de interne markt voor zowel consumenten als handelaren te verbeteren. Bijvoorbeeld op het gebied van het harmoniseren van de consumentenwetgeving door middel van de Richtlijn consumentenrechten.

Nederland is echter wel van mening dat de Commissie de reeds ingezette trajecten moet afmaken alvorens zij met nieuwe maatregelen komt. Negen van de tien genoemde actiepunten zijn al in werking gezet en Nederland benadrukt het belang om de uitwerking van deze actiepunten in de praktijk te zien. Verder zal Nederland de Commissie oproepen om klaarheid te verschaffen over de verhouding tussen de Richtlijn E-commerce, de Dienstenrichtlijn, het Europese consumentenrecht en het Internationaal Privaatrecht. Nederland vindt het van groot belang dat voor zowel ondernemers als consumenten duidelijk is hoe de genoemde instrumenten op elkaar inwerken, welke mate van contractsvrijheid er bestaat binnen de genoemde kaders en welke gevolgen daar voor hen uit voortvloeien.

Daarnaast is Nederland van mening dat de belemmeringen die de Commissie buiten de mededeling heeft gehouden, zoals de versnippering van voorschriften betreffende bescherming van de persoonsgegevens en de regels ter bestrijding van handel in namaakproducten, wel belangrijke factoren zijn die meespelen voor consumenten als zij een afweging maken of zij grensoverschrijdend via het internet aankopen willen doen. Het stimuleren van het gebruik van het internet voor het doen van aankopen zal dus ook in belangrijke mate afhangen van het wegnemen van dit soort algemene belemmeringen, en niet alleen worden verbeterd door de actiepunten die de Commissie in deze mededeling doet.

Consumentenbescherming, BNC fiche bij Richtlijn 2005/29/EG van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen, jegens consumenten op de interne markt, BNC fiche bij Verordening 861/2007 tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen en bij Richtlijn 2008/52/EG betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken, BNC fiche bij Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 77/388/EEG met het oog op de vereenvoudiging van de btw-verplichtingen, COM(2004) 728, BNC fiche bij Voorstel tot herschikking van Richtlijn 2002/96/EG betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA), COM(2008) 810 en BNC fiche bij Richtlijn 2007/64/EG betreffende betalingsdiensten in de interne markt.

Fiche 5: Mededeling "een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa"

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Mededeling inzake een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa

Datum Commissiedocument: 28 oktober 2009

Nr. Commissiedocument: COM (2009)/591

Pre-lex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198766

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: Landbouw & Visserij Raad

Eerstverantwoordelijk ministerie: LNV

2. Essentie voorstel

De Commissie presenteert een visie op manieren om het functioneren van de voedselvoorzieningsketen in Europa te verbeteren. Dit is een vervolg op eerdere mededelingen gericht op het verbeteren van het functioneren in de praktijk van de interne markt en agrarische ketens, in het bijzonder mededelingen over de stijging van de voedselprijzen sinds medio 2007 tot begin 2008 en de daaropvolgende daling van de prijzen (COM(2008) 321 en COM(2008) 821). Een opvallend fenomeen is de vertraging, van ongeveer zes maanden, waarmee de prijsdaling van agrarische grondstoffen heeft doorgewerkt in de prijzen van de levensmiddelenindustrie en een even lange periode voordat de daling zichtbaar werd in de voedselprijzen voor consumenten. Een ander zorgpunt van de Commissie is de grote fluctuatie in de prijzen van agrarische grondstoffen (prijsvolatiliteit). Primaire producenten zijn in 2008 en 2009 geconfronteerd met een sterke daling van prijzen. Voor sommige producten lijkt inmiddels enig herstel op te treden. Voor consumenten duurde het gemiddeld een jaar voor de prijsdaling merkbaar werd. De analyse van de Commissie is onder meer gebaseerd op een systeem voor het monitoren van de voedselprijzen dat sinds 2007 is ontwikkeld. De Commissie geeft met deze mededeling verder invulling aan het stappenplan dat eind 2008 werd gepresenteerd in de mededeling inzake voedselprijzen (COM)2008 821. Het omvat de volgende onderdelen:

1. Bevorderen van het concurrentievermogen van de voedselvoorzieningsketen,

2. Waarborgen van een krachtige en consequente handhaving van de mededingingsregels en voorschriften inzake consumentenbescherming,
3. Toetsen op nationaal en EU-niveau van regelgeving die markttoegang of prijsconcurrentie beperkt en van praktijken die de relatie tussen leveranciers en detailhandel verstoren,
4. Verstrekken van betere informatie over prijzen aan consumenten, overheid en marktpartijen door een Europees systeem voor het monitoren van voedselprijzen,
5. Onderzoek naar maatregelen om excessieve speculatie op de markt voor agrarische grondstoffen te voorkomen

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

De Commissie stelt nu nadere maatregelen voor om dit te effectueren (zie ad 3). De Commissie zal in november 2010 een voortgangsrapport over de voorgestelde acties publiceren.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie stelt een aantal maatregelen voor om op drie punten het functioneren van de ketens te verbeteren:

1. Voorkómen van oneerlijke handelspraktijken en misbruik van verschillen in onderhandelingsmacht door uitwisseling tussen lidstaten van informatie en 'best practices' en grotere bewustwording over contracten tussen de verschillende schakels in de keten, het ontwikkelen van modelcontracten als voorbeelden en nauwe samenwerking met het Europese netwerk voor mededinging (ECN);
2. Vergroten van inzicht in en transparantie van de agrarische derivatenmarkt ter voorkoming van uitzonderlijke speculatie en onevenredig grote prijsbewegingen, het verder ontwikkelen van het systeem voor het monitoren van voedselprijzen door de keten heen en het op lidstatenniveau ontwikkelen van websites voor prijsvergelijking;
3. Bevorderen van concurrentie en concurrentiekracht op de verschillende niveaus in de keten en versterken van de integratie van de markten in Europa. Specifiek noemt de Commissie daarbij het aansluiten bij bestaande voorstellen over wetgeving ten aanzien van etikettering, het bevorderen van producentengroeperingen in het kader van het vernieuwde Gemeenschappelijk Landbouw Beleid en de voorstellen van de High Level Group on the Competitiveness of the Agro -Food Industry.

Vanuit het oogpunt van subsidiariteit is het oordeel positief. Borgen van de competitiviteit en verdere integratie van de markten binnen Europa voor agrarische grondstoffen en voedsel vraagt om gecoördineerde actie op Europees niveau. De concrete voorgestelde maatregelen vragen inspanningen

op communautair en nationaal niveau en respecteren de bestaande verdeling van verantwoordelijkheden.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Hoewel een oordeel wat betreft de proportionaliteit van de maatregelen als geheel mede door de grote diversiteit tussen verschillende productketens en regionale markten binnen de Unie moeilijk te geven is kunnen de voorstellen over het algemeen als proportioneel worden beschouwd. De Commissie doet geen nieuwe voorstellen voor wet- of regelgeving maar kiest voor minder ingrijpende alternatieven of het aansluiten bij bestaande voorstellen voor herziening van wetgeving ten aanzien van labeling. De vorm en omvang van de administratieve lasten die voortvloeien uit het monitoren van prijzen moeten in verhouding staan tot de te bereiken doelen en bepalen daarmee mede de uiteindelijke beoordeling van de proportionaliteit. In de mededeling benadrukt de Commissie tevens het belang van een benadering van geval tot geval en de behoefte aan maatwerk. Zo heeft de Commissie een High Level Expert Group ingesteld voor de zuivelketen. De achterliggende factoren ten aanzien van de scherpe prijsfluctuaties, asymmetrische prijsontwikkelingen en verschuivingen in de margeverdeling tussen de schakels in de keten, vormen een complex geheel. Het gaat hierbij naast eventuele marktimperfecties ook om conjuncturele en structurele factoren die niet het gevolg zijn van eventuele imperfecties in de markten.

Voor wat betreft de financiële en budgettaire gevolgen is nog geen eindoordeel aan te geven omdat de mogelijke maatregelen nog niet voldoende zijn geconcretiseerd. Nederland zal de Commissie vragen precies aan te geven wat de financiële gevolgen van de toekomstige voorstellen zullen zijn. Bij de verdere uitwerking van de voorstellen zullen door Nederland financiële gevolgen nader worden beoordeeld en zullen nationale financiële gevolgen worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen conform de regels voor budgetdiscipline.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland onderschrijft de benadering van de Commissie op hoofdlijnen. De verdienste van de mededeling is dat het een integraal beeld schetst en een Europees kader biedt. Het is van belang zich te realiseren dat agrarische grondstoffen uit de agroketens zowel binnen als buiten de EU geproduceerd worden. Beter functionerende en meer transparante agroketens zijn in het belang van de consument. Ze dragen ook bij aan versterking van de (internationale) concurrentiepositie van de agrofoodsector als geheel en de ondernemers die de keten dragen: primaire producenten (waaronder b.v. tuinders, graanproducenten en telers in derde landen), toeleveranciers, verwerkers, handelaren, distributeurs en retailers.

Voor Nederland met zijn open economie is een Europees kader dat onbeperkte markttoegang door de gehele Unie verzekert extra belangrijk. Het goed functioneren van de markten voor agrarische grondstoffen en voedsel is ook van belang in het kader van het verder doorvoeren van wijzigingen in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid van de Europese Unie in een meer marktgeoriënteerde richting.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

De maatregelen dienen in de verdere uitwerking behalve op bijdragen aan de werking van markten ook getoetst te worden op hun bijdrage aan en gevolgen voor duurzaamheidsaspecten, de relatie tussen voeding en gezondheid en gevolgen voor ontwikkelingslanden.

Ten aanzien van de voornemens tot het vergroten van transparantie geeft de Commissie onder meer aan het systeem voor monitoren van prijzen dat in 2007 is opgezet verder te willen ontwikkelen in samenwerking met de nationale statistische instellingen. Hoewel Nederland het belang van transparantie en het zicht op het functioneren van markten ten algemene onderschrijft is over deze concrete Commissievoornemens reeds eerder een terughoudende positie ingenomen, met name vanuit het oogpunt van administratieve lasten voor overheid en bedrijfsleven. Concrete voorstellen van de Commissie dienen beoordeeld te worden om een nadere afweging en standpuntbepaling mogelijk te maken. Bij de verdere ontwikkeling dient in ieder geval zo veel mogelijk voorkomen te worden dat er nieuwe statistische verplichtingen ontstaan. Nederland zal er bij de Europese Commissie op aandringen, dat met betrekking tot de ontwikkeling en het verzamelen van gegevens zoveel mogelijk wordt aangesloten bij thans beschikbare nationale en internationale gegevensbronnen.

Ten slotte staat Nederland positief ten aanzien van de Commissievoorstellen gericht op het voorkomen van oneerlijke handelspraktijken en misbruik van verschillen in onderhandelingsmacht. De voorgestelde uitwisseling van informatie en 'best practices' en het ontwikkelen van modelcontracten als voorbeelden kunnen hieraan bijvoorbeeld zeker een bijdrage leveren. Meer transparantie in de handelsketen op de interne markt zal ook bijdragen aan een eerlijker *level playing field* voor derde (ontwikkelings)landen die hun producten naar de EU exporteren.

Fiche 6: Verordening inzake financiële bijstand van de gemeenschap voor de ontmanteling van de eenheden 1 t/m 4 van de kerncentrale Kozloduy in Bulgarije

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende financiële bijstand van de Gemeenschap voor de ontmanteling van de eenheden 1 tot en met 4 van de kerncentrale van Kozloduy in Bulgarije.

Datum Commissiedocument : 27-10-2009

Nr. Commissiedocument : COM (2009) 581

Prelex : http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198734

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board; niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep Atoomzaken, Financiële Raden, behandeling in Raad nog niet bekend.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie

a) Rechtsbasis

Artikel 203 Euratom Verdrag (de rechtsbasis staat nog ter discussie)

b) Stemwijze Raad en rol Europees Parlement

Raad beslist met eenparigheid van stemmen. Het Europees Parlement wordt geraadpleegd.

c) Comitologie

De Commissie krijgt bijstand van een comité, opgericht overeenkomstig artikel 8, lid 1 van verordening (Euratom) nr. 549/2007 van de Raad (beheersprocedure).

2. Samenvatting BNC-fiche

• *Korte inhoud voorstel*

Units 1-4 van de kerncentrale Kozloduy zijn stilgelegd in het kader van de toetreding van Bulgarije tot de Europese Unie. De Unie heeft destijds fondsen beschikbaar gesteld om te helpen bij de ontmanteling van de centrale. Deze bijdrage was echter slechts voorzien tot en met 2009. Voor de periode 2010-2013 waren geen fondsen gereserveerd. Vanaf 2013 zal financiering opnieuw

bezien worden. Het ontmantelingsproces is echter in volle gang en een gat in de financiering zou schadelijk zijn voor het in gang gezette proces.

Het doel van dit voorstel voor een verordening is een juridisch kader te scheppen om

communautaire steun mogelijk te maken in de periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2013.

- *Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel*

Positief

- *Risico's / implicaties/ kansen*
- *Nederlandse positie en eventuele acties*

Nederland is voorstander van verdere ondersteuning door de Commissie van het KIDS Fonds, zij het dat Nederland van mening is dat de bedragen verminderd kunnen worden.

3. Samenvatting voorstel

- *Inhoud voorstel*

Het voorstel strekt tot een bijdrage aan het Kozloduy International Decommissioning Support Fund (KIDS fund), dat beheerd wordt door de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD), van 75M€ per jaar in de periode 2010-2013.

Bij de onderhandelingen over de toetreding van Bulgarije heeft het land zich ertoe verbonden de reactoren 1 en 2 van de kerncentrale van Kozloduy uiterlijk tegen 31 december 2002, en de reactoren 3 en 4 uiterlijk tegen 31 december 2006 stil te leggen. Oorspronkelijk was in 2001 gekozen voor een strategie van "uitgestelde ontmanteling". Na een evaluatie van deze strategie is in 2006 gekozen voor een strategie van "directe ontmanteling". Het gevolg van deze strategiewijziging is dat de desbetreffende financiële middelen veel vroeger beschikbaar moeten komen.

De bijdrage van de EU aan het fonds is tot nu toe 568 M € geweest.

Het is van belang om het huidige ontmantelingsproject (met financiering tot en met 2009) op koers te houden om niet het risico te lopen de on site - deskundigheid te verliezen en een veilige ontmanteling in het gedrang te brengen. Circa de helft van de fondsen wordt besteed aan projecten op het gebied van energie efficiëntie en co2 reductie, het overige bedrag wordt besteed aan de daadwerkelijke afbraak van de centrale.

De compenserende maatregelen in de energiesector in de periode tot 2009 waren toegespitst op verbetering van de energie -efficiëntie bij industrieel en residentieel verbruik en bijstand bij de benutting van duurzame energiebronnen. De desbetreffende projecten konden snel worden opgestart en hebben geresulteerd in zeer grote energiebesparingen en in het terugdringen van de co2-emissies. Tot juni 2008 bedroeg de emissiebeperking 1,2 miljoen ton co2 per jaar en werd de besparing van het elektriciteitsverbruik geraamd op 1,5 miljoen MWh per jaar, wat neerkomt op 242 MW geïnstalleerde capaciteit.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Directie Integratie Europa

a) Bevoegdheid:

Artikel 203 van het Euratom Verdrag "Indien een optreden van de Gemeenschap noodzakelijk blijkt ter verwezenlijking van een der doelstellingen van de Gemeenschap zonder dat dit Verdrag in de daartoe vereiste bevoegdheden voorziet, neemt de Raad met eenparigheid van stemmen op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement, de passende maatregelen" Nederland acht dit een juiste rechtsbasis.

Onze Referentie
DIE-1637/2009

b) Functionele toets:

- Subsidiariteit: positief

Subsidiariteit: positief; nucleaire veiligheid is een Euratom aangelegenheid en sluiting van de centrale in Kozloduy vloeit voort uit de EU onderhandelingen over toetreding van Bulgarije. Het past de solidaire financiële ondersteuning ook op EU niveau aan te bieden en uit te voeren.

- Proportionaliteit: positief.

De door de EU aangeboden financiële ondersteuning tot 2009 staat in verhouding tot de door Bulgarije aangegane verplichtingen tot sluiting van de centrale en is daarmee proportioneel. Bulgarije draagt zelf ook bij aan de ontmantelingskosten. Wel plaatst Nederland een kritische kanttekening bij de voorgestelde wellicht te hoge jaarlijkse financiering vanaf 2009. Bepaalde zaken zoals die zijn voorgesteld zouden niet uit het KIDS Fonds betaald hoeven te worden.

c) Nederlands oordeel

De financiering van de vervroegde buitenbedrijfstelling van nucleaire installaties was een belangrijk discussiepunt bij de uitbreiding van de Europese Unie, dat ook door Nederland steeds is ondersteund. De betrokken landen hebben toegezegd bepaalde reactoren stil te leggen. Van haar kant heeft de Europese Unie zich solidair getoond door financiële bijstand ter ondersteuning van die buitenbedrijfstelling te garanderen. De EU is haar verbintenissen voor de periode 2007-2009 nagekomen. Voor effectieve implementatie van het ontmantelingsplan is het wenselijk dat het plan ook in de periode 2010-2013 financiering ontvangt.

5. Implicaties financieel

a) Consequenties EG begroting

Het Commissie-voorstel behelst een EU-bijdrage van 75 miljoen euro per jaar in de periode 2010-2013. Het Nederlandse aandeel hierin komt neer op ca. 5% van 75 miljoen per jaar = ca. 4 miljoen euro per jaar. In het compromis over de EU-begroting 2010 van 18 november jl. tussen Raad, EP en Commissie is overeengekomen dat 75 mln. Euro ten behoeve van deze kerncentrale wordt

opgenomen in de begroting ten laste van de flexibiliteitsreserve. Omdat over het onderhavige Commissievoorstel nog geen Raadsbesluit is genomen, is in een verklaring van de Raad vastgelegd dat opname van deze middelen in de EU-begroting 2010 niet vooruitloopt op besluitvorming over de rechtsgrondslag.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Nederland is van mening dat de financiële middelen gevonden dienen te worden binnen de bestaande financiële kaders van de EU begroting en dat de hoogte van het bedrag (75 miljoen per jaar) naar beneden bijgesteld dient te worden. Nu in de EU-begroting voor 2010 een bedrag van 75 mln. Euro is opgenomen, is Nederland van mening dat de bedragen voor de jaren 2011-2013 lager dienen te zijn.

b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden*

Geen

c) *Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger*

Geen

d) *Regeldruk voor rijksoverheid, decentrale overheden en/ of bedrijfsleven en burger*

n.v.t.

6. Implicaties juridisch

a) *consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid*

Geen.

b) *voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid*

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

c) *“Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling”*

De Commissie ziet toe op de tenuitvoerlegging van deze verordening en zal op gezette tijden verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad. Zij zal een tussentijdse evaluatie opmaken.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

Geen

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Geen

9. Nederlandse positie (belangen en eerste algemene standpunt)

Nederland heeft zelf in 2000 een bedrag van 2 m€ bijgedragen aan het KIDS fonds. Uit dien hoofde heeft Nederland ook zitting in de beheersraad van dit fonds, vanwaar het toeziet op de juiste besteding van de gelden. Zowel vanuit het oogpunt van nucleaire veiligheid als op het gebied van energie efficiëntie draagt het KIDS fonds bij aan de verbetering van de situatie in Bulgarije.

Nederland ondersteunt het voorstel van de Commissie om financiering voort te zetten in de periode na 2009. Daarbij kan de hoogte van het bedrag (75 m€ per jaar) volgens Nederland naar beneden worden bijgesteld. Enerzijds kan dit door het totale project over een groter aantal jaren uit te smeren. Anderzijds moet nog eens goed gekeken worden naar de elementen in het huidige voorstel. Zo lijkt het niet noodzakelijk de gehele staf van de stilgelegde units aan te houden voor de ontmanteling en deze te betalen uit het KIDS fonds.

Fiche 7: mededeling inzake Europees transparantie-initiatief

Directie Integratie Europa

1. Algemene gegevens

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Titel voorstel: Mededeling van de Commissie: Europees transparantie-initiatief: het register van belangenvertegenwoordigers, een jaar later

Datum Commissiedocument: 28 oktober 2009

Nr. Commissiedocument: COM (2009)612

Pre-lex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198761

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: Niet opgesteld.

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep Algemene Zaken, Raad Algemene Zaken (waarschijnlijk Spaans Voorzitterschap).

Eerstverantwoordelijk ministerie: Het Ministerie van Buitenlandse Zaken

2. Essentie voorstel

Op 3 mei 2006 publiceerde de Europese Commissie het groenboek "Europees transparantie-initiatief". Dit groenboek bouwde voort op het op 9 november 2005 gepresenteerde Europees transparantie-initiatief dat ten doel heeft om de transparantie van het EU-bestuur te vergroten en de legitimiteit ervan te vergroten. Het kabinet verwelkomde in haar reactie (d.d. 15 augustus 2006) de inzet van de Europese Commissie om de praktijk van het lobbyen transparanter te maken. In haar mededeling d.d. 4 mei 2007 over de follow-up van het groenboek "Europees transparantie-initiatief" verklaarde de Commissie dat het register van belangenvertegenwoordigers in het voorjaar van 2008 zou worden opengesteld en dat het systeem een jaar later zou worden geëvalueerd.

In de mededeling van 28 oktober 2009 evalueert de Commissie het registratiesysteem. De Commissie is van oordeel dat de tot dusver behaalde resultaten, de waargenomen algemene trend en de belangrijkste in deze mededeling geformuleerde opmerkingen bevestigen dat de juiste basiskeuzes voor het systeem werden gemaakt, namelijk: een op vrijwilligheid gebaseerde aanpak, een redelijk niveau van een te verstrekken financiële informatie en aangiften van organisaties veeleer dan van particulieren. Met betrekking tot de op vrijwilligheid gebaseerde aanpak moet evenwel worden opgemerkt dat advocatenkantoren en studiecentra grotendeels buiten het register blijven. Uit het aantal registraties blijkt dat het register een goede basis vormt waarop kan worden gebouwd. Het register kan een nog een beter instrument worden met

enkele verbeteringen. Genoemd worden 1) specifiekere richtsnoeren over de kosten waarmee rekening moet worden gehouden in de definitie van "rechtstreeks lobbyen"; 2) het vergemakkelijken van de registratie van studiecentra; 3) een nauwkeuriger schatting van het aantal medewerkers dat betrokken is bij belangenvertegenwoordiging en 4) een verduidelijking van het toezicht- en handhavingsmechanisme.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie kondigt in de mededeling geen acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan. De Commissie geeft aan dat onderhavige mededeling als basis zal dienen voor verdere besprekingen in de nabije toekomst tussen Commissie en Europees Parlement teneinde te komen tot een gemeenschappelijk register van belangenvertegenwoordigers.

Subsidiariteit: Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. Het gaat hier om transparantie van lobbyactiviteiten bij de instellingen van de EU. Nederland is voorstander van heldere afspraken op Europees niveau en steunt de onderhavige initiatieven van de Commissie.

Proportionaliteit: Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. Het betreft hier een vrijwillig registratiesysteem.

Nederlands oordeel: Nederland steunt het initiatief van de Commissie om een vrijwillig registratiesysteem voor alle belangengroepen en lobbyisten verder te ontwikkelen.

Naar verwachting zijn er geen financiële gevolgen voor de EU-begroting en nationale overheid.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland is een voorstander van een vrijwillig registratiesysteem. Met het verschuiven van bevoegdheden naar Brussel ontstond de noodzaak van een register van belangenvertegenwoordigers. Nederland vindt de grotere transparantie van het lobbyen in Brussel een positieve ontwikkeling. Nederland heeft altijd de voorkeur gehad voor een vrijwillig registratiesysteem voor alle belangengroepen en lobbyisten met daaraan gekoppeld een systeem van monitoring en sanctionering van foutieve registraties en het niet naleven van de gedragscode. Nederland benadrukt dat hierbij van belang is dat dit registratiesysteem zo kan worden ingericht dat er voldoende prikkels tot

deelname zijn waardoor ruime deelname aan het registratiesysteem kan worden bereikt.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Fiche 8 : Verslag over etikettering voor dierenwelzijn

Directie Integratie Europa

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S: Opties voor etikettering inzake dierenwelzijn en de oprichting van een Europees netwerk van referentiecentra voor de bescherming en het welzijn van dieren

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Datum Commissiedocument: 28.10.2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 584 final

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=1987

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
SEC(2009) 1432 (impact assessment)
SEC(2009) 1433 (samenvatting van impact assessment)

Behandelingstraject Raad: Presentatie van het rapport in de Landbouw - en Visserijraad van december 2009.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van LNV

2. Essentie voorstel

Tijdens het Duits Voorzitterschap in 2007 zijn Raadsconclusies aangenomen waarin de Europese Commissie wordt verzocht om een rapport voor te bereiden over etikettering voor dierenwelzijn. De Europese Commissie heeft hiertoe een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren, waarbij de EU lidstaten en diverse partijen zijn geraadpleegd.

Uit het rapport van de Europese Commissie blijkt dat etikettering van dierenwelzijn, gebaseerd op wetenschappelijke kennis en geharmoniseerde eisen, consumenten in staat stelt om bewuste beslissingen te nemen bij het kopen van dierlijke producten. Hierdoor worden primaire producenten in staat gesteld om de meerkosten van het bovenwettelijk verbeteren van dierenwelzijn te vermarkten. De Europese Commissie stelt de vraag of dit doel het beste kan worden bereikt door etikettering (op basis van publieke of private normen), informatiecampagnes of een combinatie van beide.

Uit eerder Europees onderzoek (Eurobarometer) blijkt dat een substantieel deel van de Europese consumenten ten aanzien van dierlijke producten geïnformeerd wil worden over de omstandigheden waaronder de dieren zijn gehouden en behandeld. Op dit moment is de consument veelal niet in staat om het werkelijke

niveau van dierenwelzijn te achterhalen bij claims of etiketten voor dierenwelzijn. Zodra er meer claims en etiketten voor dierenwelzijn op de markt komen, kan een EU keurmerk voor dierenwelzijn gerechtvaardigd zijn. Een dergelijke keurmerk moet dan wel een duidelijk toegevoegde waarde hebben ten opzichte van bestaande keurmerken (zoal biologisch) en private initiatieven.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Naast etiketten en keurmerken kunnen “beschermde aanduidingen” een middel zijn om consumenten te informeren. Er zijn voorbeelden waarbij deze verplicht (aanduiding huisvestingssysteem van leghennen op schaalieren) of vrijwillig (marktnorm voor scharrelvlees van vleeskuikens) worden toegepast. Voor dierenwelzijn zouden dergelijke beschermde aanduidingen betrekking kunnen hebben op EU normen voor houderijsystemen of gestandaardiseerde welzijnsindicatoren.

Uit de haalbaarheidsstudie en eerder Europees onderzoek (Eurobarometer) blijkt verder dat etikettering van dierenwelzijn consumenten beter in staat stelt om bewuste keuzes te maken in de aankoop van producten. Dit kan leiden tot een groeiemarkt voor diervriendelijke producten. Daarnaast blijkt dat informatiecampagnes zorgen voor een betere bewustwording over dierenwelzijn bij consumenten, marktpartijen en producenten. De Europese Commissie noemt in haar rapport dat er diverse voorbeelden zijn op nationaal en Europees niveau van succesvolle informatiecampagnes voor dierenwelzijn.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Nee. Het document is bedoeld om een discussie op gang te brengen tussen Europese Commissie, Europees Parlement, de lidstaten van de Europese raad en EESC. Mogelijk zal na een dergelijke discussie de (nieuwe) Commissie beleidsopties voorbereiden met een bijhorende haalbaarheidsstudie. Eén van de onderzochte opties vormt het opzetten van een Europees netwerk van referentiecentra voor dierenwelzijn, middels een netwerk van instituten en autoriteiten in de lidstaten.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Het stimuleren van de consumentenvraag naar welzijnsvriendelijke producten is een onderdeel van het coalitieakkoord van het Kabinet. In de Nota Dierenwelzijn is aangegeven dat het Kabinet zich inspant voor etikettering van dierenwelzijn op Europees niveau. Etikettering en informatiecampagnes kunnen zinvolle instrumenten zijn om de consument te stimuleren tot een duurzaam aankoopgedrag van dierlijke producten.

Nederland verwelkomt het rapport van de Europese Commissie met de bijhorende impact assessment. Nederland hecht er waarde aan dat er een goed vervolg komt van dit rapport, zodanig dat de Europese Commissie concrete beleidsopties kan voorbereiden. Het is op dit moment nog onduidelijk op welke wijze de discussie tussen Europese Commissie, Europees Parlement, de lidstaten van de Europese raad en EESC op basis van het rapport zal plaatsvinden. Nederland is van mening dat de Europese Commissie initiatief moet nemen voor een dergelijke discussie. Het is wenselijk dat de Europese Commissie uitleg geeft hoe zij deze discussie zal organiseren. Daarbij is het te verwachten dat dit onderwerp zal worden opgepakt zodra de nieuwe Europese Commissie is aangetreden.

De inzet van Nederland is erop gericht om middels etikettering en informatiecampagnes een stimulans te geven aan de totstandkoming en consumptie van diervriendelijke producten. De Europese Commissie spreekt zich in haar rapport niet uit hoe etikettering van dierenwelzijn het beste kan plaatsvinden. Het rapport schetst diverse opties en overwegingen op basis waarvan de discussie kan worden gevoerd. Nederland zal toekomstige beleidsopties toetsen op de volgende aspecten:

- Nederland vindt dat etikettering en informatiecampagnes gericht moeten zijn op het promoten van diervriendelijke producten. Het gaat daarbij om producten die tot stand zijn gekomen volgens verdergaande niveaus dan de wettelijke eisen voor dierenwelzijn. Hiermee wordt invulling gegeven aan de Kabinetsdoelstelling om de consumentenvraag naar en welzijnsvriendelijke producten te stimuleren.
- Nederland is geen voorstander van etikettering van producten die voldoen aan de wettelijke eisen voor dierenwelzijn. Het voldoen aan de wettelijke normen staat voor een minimumniveau van dierenwelzijn. Nederland wil dat etikettering zich met name richt op informatievoorziening aan de consument dat aanvullende en hogere welzijnsniveaus zijn gewaarborgd.
- Nederland benadrukt dat initiatieven voor etikettering vrij toegankelijk moeten zijn, ook voor producenten uit derde landen om te voorkomen dat zij als oneigenlijke handelsbelemmering functioneren.
- Etikettering mag niet leiden tot een inbreuk op het vrije verkeer van goederen, hetgeen niet is toegestaan op grond van de regelgeving van de Wereld Handels Organisatie. Deze spanning kan zich met name voordoen bij de vormgeving van verplichte etikettering.
- Etikettering dient goed controleerbaar te zijn en de administratieve en publieke lasten die gepaard gaan met etikettering moeten in verhouding staan tot de te bereiken doelen.
- Nederland wil etikettering en informatiecampagnes voor dierenwelzijn koppelen/integreren in bestaande EU beleidskaders, zoals het algemeen beleid voor etikettering en het kwaliteitsbeleid voor landbouwproducten. Daarmee kan dierenwelzijn onderdeel vormen van andere kwaliteitsaspecten en andere waarden van voedselkwaliteit.

- Zodra de Europese Commissie concrete initiatieven voor etikettering van dierenwelzijn voorstelt, zal Nederland zich beraden op de rol van de overheid versus de rol van de marktpartijen. Ten algemene hecht Nederland er waarde aan dat de overheidsrol ten aanzien van etikettering en informatiecampagnes erop gericht is om de primaire producenten, ketenpartijen en supermarkten te faciliteren bij het verbeteren van dierenwelzijn via het marktspoor. Een door de overheid nauw gedefinieerde blauwdruk heeft als risico dat afbreuk wordt gedaan aan de creativiteit van de ondernemers en de markt. Anderzijds is het zaak dat de overheid ervoor zorgt dat etikettering voor dierenwelzijn transparant en betrouwbaar geschiedt. Het ontwikkelen en gebruik maken van objectieve normen op EU niveau kan hierbij helpen. De resultaten van het Europese onderzoeksproject Welfare Quality kunnen hiertoe een belangrijke bijdrage bieden.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Het rapport bevat ook een hoofdstuk over een EU referentiecentrum voor dierenwelzijn. Nederland steunt de totstandkoming van een dergelijke centrum. Nederland is het eens met de lijn van de Commissie dat een dergelijk centrum het beste zou kunnen werken middels een netwerk van instituten en autoriteiten van de verschillende lidstaten. Nederland vindt het een meerwaarde als een dergelijke centrum zorgt voor het beschikbaar maken en uitwisselen van kennis en informatie over onderzoek, beleid, handhaving, etikettering, certificering, etc.

Fiche 9: Mededeling inzake nieuw partnerschap EU en Landen en Gebieden Overzee, LGO

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, Het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "Elementen voor een nieuw partnerschap tussen de EU en de Landen en Gebieden Overzee, LGO."

Datum Commissiedocument: 6 november 2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 623

Pre-lex: [http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0623:FIN:NL:PDF](http://eur.lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0623:FIN:NL:PDF)

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: Het Zweedse voorzitterschap wil in de RBZ van december 2009 conclusies op hoofdlijnen aannemen.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Het Ministerie van Buitenlandse Zaken in nauwe samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2. Essentie voorstel

De voorliggende mededeling bouwt voort op het in juni 2008 gepubliceerde Groenboek⁹ van de Commissie (en de consultaties daarover) over de toekomstige relatie tussen de EU en de Landen en Gebieden Overzees, LGO's. De mededeling identificeert essentiële elementen voor deze samenwerking na 2013 wanneer het huidige associatiebesluit betreffende de LGO's verstrijkt. In lijn met het Groenboek bepleit de Commissie in de mededeling een herziening van de relatie van klassieke ontwikkelingsamenwerking naar een wederzijds partnerschap om de duurzame ontwikkeling van de LGO te steunen en de waarden en normen van de EU wereldwijd te bevorderen. De nadruk dient daarbij te liggen op versterking van het concurrentievermogen en het aanpassingsvermogen van de LGO, en op de samenwerking met andere partners in de regio.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling,

⁹ Op 29 september 2008 werd het Groenboek met een appreciatie van de regering aan de Kamer gezonden.

subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

In de mededeling wordt nog geen nieuwe wet- en regelgeving aangekondigd. De Commissie identificeert uitsluitend elementen voor de EU-LGO samenwerking na 2013. Daarnaast neemt de Commissie zich voor om diverse onderzoeken uit te voeren over onder andere: coöperatieve voordelen, strategisch potentieel en concurrentievermogen van LGO's; mate van convergentie met acquis, regionale integratie, kwetsbaarheid als gevolg van klimaatverandering, LGO specifieke oorsprongsregels en eventuele financieringsmechanismen.

Indien de Commissie met concrete voorstellen komt zal Nederland deze beoordelen op subsidiariteit en proportionaliteit. Voor wat betreft de subsidiariteit kan nu al worden gesteld dat de betrekkingen van de EU met LGO's enkel op EU-niveau vormgegeven kunnen worden.

4. Nederlandse positie over de mededeling

De mededeling is van bijzonder belang voor het Koninkrijk. Sinds 1 oktober 1964 is het associatieregime van deel IV van het EG-Verdrag van toepassing op de Nederlandse Antillen. Nadat Aruba in 1986 de status van land binnen het Koninkrijk heeft verkregen, is dit associatieregime voor Aruba blijven gelden. Na opheffing van het land Nederlandse Antillen nemen de landen Curaçao en Sint Maarten en de openbare lichamen van Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) de rechten en verplichtingen over die horen bij de LGO-status. Onderhavig mededeling is daarom van belang voor alle entiteiten van het Koninkrijk.

Nederland onderschrijft de strekking van de mededeling, in het bijzonder de notie om de relatie met de LGO's meer te steunen op een partnerschap dan op een klassieke OS relatie. Daarbij kan Nederland ook de wens steunen om middels het LGO-beleid alle LGO's aan te moedigen en te ondersteunen om - op vrijwillige basis - hun interne wetgeving op relevante terreinen op te trekken tot het niveau van het communautair acquis, voor zover dat nog niet het geval is. Gezien de beperkte capaciteit van veel van de LGO's zou echter ingezet moeten worden op een klein aantal voor de LGO's relevante terreinen en moet rekening worden gehouden met de regionale context en de diversiteit en specifieke kenmerken van de LGO. Behoud van biodiversiteit en vergroening van de economie kunnen eveneens belangrijke aandachtspunten zijn in het toekomstige LGO-beleid. Concurrentievermogen speelt met name een rol in de regionale context. Dit is goed meegenomen in de mededeling. Stimuleren van verdere diversificatie van de economieën van de LGO en het verbeteren van de toegankelijkheid van de LGO's door informatie en communicatietechnologieën dienen belangrijke onderdelen te zijn van de geboden steun. Toerisme en de dienstensector zijn andere belangrijke sectoren.

Nederland is voorstander van het heroverwegen van het ondersteuningsprogramma en dit na 2013 eventueel niet meer via het EOF te laten lopen (overigens is Nederland al langer van mening dat het EOF in de EU begroting geïntegreerd dienen te worden). Nederland voelt vooralsnog weinig voor de suggestie van de Commissie om naar de structuurfondsen te kijken als mogelijke inspiratiebron voor toekomstige invulling, aangezien de vormgeving en invulling van het toekomstige cohesiebeleid binnen de EU nog onderwerp is van discussie.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Nederland vindt het in deze fase vooral belangrijk dat algemene uitgangspunten worden geformuleerd voor een nieuw instrumentarium, waarbij het niveau van ondersteuning niet verlaagd wordt en procedures – met het oog op de geringe institutionele capaciteit van de LGO- eenvoudiger worden. Nederland is voorstander van ondersteuning van de LGO om een betere toegang van de LGO tot de horizontale communautaire programma's te realiseren.

Nederland zou graag zien dat de kwetsbaarheidindex zoals deze voor de Ultra Perifere Gebieden (UPG's) bestaan ook wordt ontwikkeld voor de LGO's.

Nederland ondersteunt de wens van de Commissie om de oorsprongsregels voor de LGO-producten tegen het licht te houden en waar nodig te moderniseren en te vereenvoudigen.

Op basis van de Raadsconclusies over deze mededeling zal de Commissie de diverse in de mededeling aangekondigde onderzoeken starten. In het tripartite overleg dat iedere twee maanden plaatsvindt tussen Commissie, relevante lidstaten (VK, FR, DK, NL) en de LGO's zal de voortgang van deze onderzoeken worden besproken. De mededeling zal ook worden besproken tijdens het jaarlijkse tripartite LGO Forum in januari. Eind 2010 wordt een eerste versie van het nieuwe besluit voorzien dat vervolgens aan de verschillende werkgroepen, comités en uiteindelijk de Raad zal worden voorgelegd. Nederland zal erop aandringen dat eind 2010 de Commissie aan de Raad rapporteert over de voortgang. Het uiteindelijk besluit dient midden 2012 gereed te zijn.

Fiche 10: Kwalificatierichtlijn

Directie Integratie Europa

1. Algemene gegevens

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Titel voorstel: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, en de inhoud van de verleende bescherming (wijziging)

Datum Commissiedocument: 21 oktober 2009

Nr. Commissiedocument: COM (2009) 551

Prelex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198704

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
SEC(2009) 1373 (impact-assessment), SEC(2009) 1374 (samenvatting),
SEC 2009 1395 (IAB).

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep asiel, Strategisch Comité Immigratie Grenzen Asiel (Scifa), Presentatie JBZ-Raad 30 november 2009.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Justitie

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie

a) *Rechtsbasis:* art. 63 lid 1, punt 1 EG-Verdrag juncto art. 67 lid 5 EG-Verdrag.

b) *Stemwijze Raad en rol Europees Parlement:* medebeslissingsprocedure

c) *Comitologie:* n.v.t.

2. Samenvatting BNC-fiche

- *Korte inhoud voorstel*

Het voorstel wijzigt en geeft daarmee een verruiming aan de richtlijn die minimumnormen geeft voor de erkenning als vluchteling. Tevens wijzigt en verruimt de richtlijn de minimumnormen voor personen die op andere gronden bijvoorbeeld vrees voor marteling in aanmerking komt voor bescherming, subsidiaire bescherming genoemd.

Het voorstel geeft aan wat de verleende bescherming inhoudt en beoogt met name verduidelijking van een aantal juridische begrippen, het nader tot elkaar brengen van de rechten en voorzieningen die aan vluchtelingen en subsidiair beschermden worden verleend.

- *Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel:*
positief

- *Risico's / implicaties/ kansen:*

Nederland zal in de onderhandelingen over de richtlijn bespreken in hoeverre de in de richtlijn gegeven minimumnormen verder in overeenstemming kunnen worden gebracht met de Nederlandse regelgeving, zodat de financiële en juridische implicaties beperkt kunnen worden gehouden

- *Nederlandse positie en eventuele acties*

Zoals al in het Haags Programma is aangegeven hecht de Europese Unie en daarmee Nederland aan een gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS). Over het geheel genomen steunt het kabinet de wijzigingen die de Commissie voorstelt om te komen tot een betere bescherming en verdere harmonisatie binnen de Europese Unie. De inzet van Nederland is te komen tot volledige harmonisatie maar hiertoe zijn nog verdere stappen nodig.

3. Samenvatting voorstel

- *Inhoud voorstel*

Het voorstel wijzigt en geeft daarmee een verruiming aan de richtlijn die minimumnormen geeft voor de erkenning als vluchteling en als persoon die in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming. Het voorstel geeft aan wat de verleende bescherming inhoudt, hierbij wordt ook rekening gehouden met de specifieke integratieproblemen waarmee de persoon die internationale bescherming zoekt wordt geconfronteerd. De richtlijn beoogt met name verduidelijking van een aantal juridische begrippen, het nader tot elkaar brengen van de rechten en voorzieningen die aan vluchtelingen en subsidiair beschermden worden verleend, en integratie in de EU van vreemdelingen aan wie bescherming is verleend te vergemakkelijken.

De voor Nederland belangrijkste wijzigingen in de richtlijn zijn:

1. uitbreiden van de definitie van 'gezinlid' zodat ook de gehuwde minderjarige kinderen van de verzoeker hieronder vallen;
2. er wordt limitatief opgesomd wanneer een staat, partij of (internationale) organisatie geacht kan worden voldoende bescherming te bieden tegen vervolging of ernstige schade;
3. een binnenlands beschermingsalternatief kan alleen worden toegepast als het toegang biedt tot bescherming tegen vervolging of ernstige schade en als betrokkene er op een veilige en wettige manier naartoe kan reizen, wordt toegelaten en zich kan vestigen;
4. er dient terdege rekening te worden gehouden met genderspecten wanneer moet worden vastgesteld of iemand tot een bepaalde sociale groep behoort of wanneer een kenmerk van een dergelijke groep wordt beschreven;
5. de rechten van personen met de subsidiaire beschermingsstatus worden zoveel mogelijk gelijkgetrokken met die van vluchtelingen;
6. lidstaten worden verplicht procedures vast te leggen voor het terugvinden van familieleden van niet-begeleide minderjarigen die op basis van de richtlijn zijn toegelaten.

Het voorstel hangt samen met het voorstel van de Commissie voor de wijziging van de zogenoemde procedurerichtlijn die minimumnormen geeft voor de procedures in de voor de verlening of intrekking van internationale bescherming.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

- *Impact assessment Commissie*

De Commissie ziet als belangrijke uitkomst van de herziening dat de effectiviteit, kwaliteit en rechtvaardigheid van de asielbescherming in de Europese Unie toeneemt. Door overal dezelfde minimumnormen te hanteren zal het vertrouwen tussen de lidstaten onderling in de afhandeling van asielverzoeken toenemen. Dit zal tevens leiden tot meer duidelijkheid bij degenen die binnen de Europese Unie een asielverzoek indienen. Deze duidelijkheid zal volgens de Commissie leiden tot minder illegaal doorreizende vreemdelingen, omdat in iedere lidstaat gelijke normen zullen worden gehanteerd.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

d) *Bevoegdheid*: art. 63 lid 1 juncto art. 67 lid 5 EG-Verdrag

e) *Functionele toets*:

- *Subsidiariteit*: positief
- *Proportionaliteit*: positief
- *Onderbouwing*:

Het vastleggen van minimumnormen voor bescherming van vluchtelingen en van personen die op andere gronden internationale bescherming nodig hebben, is bij uitstek een terrein waar Europese samenwerking en harmonisatie nodig is. Dit ter bevordering van rechtszekerheid van hen die bescherming zoeken en om het doorreizen binnen de Europese Unie naar de lidstaat waar een asielzoekers de meeste kans maakt om toegelaten te worden te voorkomen. Het bevordert tevens het vertrouwen tussen de lidstaten van de EU in elkaars asielsystemen.

Voor personen die internationale bescherming zoeken moet het niet uitmaken bij welke lidstaat zij aankloppen. Het voorliggende voorstel is daarvoor een goede aanzet. Het gaat om minimumnormen, lidstaten kunnen nog steeds meer bescherming bieden. Het voorstel laat in de ogen van Nederland voldoende ruimte om zelf invulling te geven aan de minimumnormen. Zowel de subsidiariteit als de proportionaliteit van het voorstel beoordeelt Nederland als positief.

f) *Nederlands oordeel*

Op dit moment bestaan er ondanks de tot dusver op het niveau van minimumnormen geharmoniseerde asielbescherming in de huidige kwalificatierichtlijn tussen de lidstaten nog grote verschillen in het verlenen van internationale bescherming. Nederland is sterk voorstander van verdere harmonisering om uiteindelijk te komen tot een Gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS), waarbij in iedere lidstaat een asielverzoek tot dezelfde uitkomst leidt. De voorgestelde wijzigingen in de bestaande kwalificatierichtlijn

maken de onderlinge verschillen in de lidstaten kleiner. Wel zullen er om tot volledige harmonisatie te komen nog verdere stappen dienen te worden gezet.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

5. Implicaties financieel

a) *Consequenties EG-begroting*: geen

b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden*:

De in de richtlijn gegeven minimumnormen zijn op onderdelen verdergaand dan de nu door Nederland gehanteerde normen bijvoorbeeld wat betreft het uitbreiden van de definitie gezinslid waaronder in het Commissie -voorstel ook gehuwde minderjarige kinderen vallen en het terugvinden van familieleden van niet-begeleide minderjarigen die een verblijfsvergunning krijgen. Als de richtlijn op deze onderdelen niet wordt gewijzigd zullen daaraan extra kosten zijn verbonden, ondermeer voor personeel. Nederland zal de Commissie vragen aan te geven wat de financiële gevolgen van de voorstellen zijn. Indien het voorstel budgettaire gevolgen heeft, worden deze ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels budgetdiscipline.

c) *Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger*: n.v.t.

d) *Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden*:

Indien het voorstel in ongewijzigde vorm wordt aangenomen zal dit leiden tot extra administratieve lasten, omdat de in de richtlijn gegeven minimumnormen op onderdelen verdergaan dan de nu door Nederland gehanteerde normen. Dit geldt onder meer voor wat betreft de uitbreiding van de definitie van gezinslid waardoor meer gezinsleden recht krijgen op gezinshereniging. Dit kan leiden tot bewerkelijkere procedures. Op de onderdelen waar een verzwaring van administratieve lasten speelt, zal Nederland in onderhandeling treden over de aanpassing van de richtlijn om te bezien in hoeverre de in de richtlijn gegeven minimumnormen verder in overeenstemming kunnen worden gebracht met de Nederlandse regelgeving.

e) *Administratieve lasten voor bedrijfsleven en burger*: n.v.t.

6. Implicaties juridisch

a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid*:

De wijziging van de richtlijn zal tot aanpassing van de Nederlandse regelgeving leiden. Dit omdat de in de richtlijn gegeven minimumnormen op onderdelen verdergaand zijn dan de nu door Nederland gehanteerde normen.

b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid*

In het voorstel is de termijn voor implementatie vooralsnog opengelaten.

Directie Integratie Europa

c) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling*: n.v.t.

Onze Referentie
DIE-1637/2009

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) *Uitvoerbaarheid*

De aanpassingen in de richtlijn zijn uitvoerbaar.

b) *Handhaafbaarheid*: n.v.t

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden: geen

9. Nederlandse positie (belangen en eerste algemene standpunt)

Zoals al in het Haags Programma is aangegeven hecht de Europese Unie en daarmee Nederland aan een gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS). Over het geheel genomen steunt het kabinet de wijzigingen die de Commissie voorstelt om te komen tot een betere bescherming en verdere harmonisatie binnen de Europese Unie. Er zijn tussen de lidstaten nu nog te grote verschillen in het verlenen van internationale bescherming; de voorgestelde wijzigingen maken de onderlinge verschillen tussen de lidstaten kleiner. Dit ter bevordering van rechtszekerheid van hen die bescherming zoeken en om het doorreizen binnen de Europese Unie naar de lidstaat waar een asielzoeker de meeste kans maakt om toegelaten te worden te voorkomen. Het bevordert tevens het vertrouwen tussen de lidstaten van de EU in elkaars asielsystemen.

De inzet van Nederland is te komen tot volledige harmonisatie, maar hiertoe zijn nog verdere stappen nodig. Op onderdelen zal Nederland in onderhandeling treden over de aanpassing van de richtlijn. Enerzijds is dit omdat Nederland kanttekeningen heeft bij de door de Commissie gegeven invulling van de bescherming en anderzijds om te bezien in hoeverre de financiële en juridische gevolgen van de aanpassing en verbreding van de in de richtlijn gegeven minimumnormen verder in overeenstemming kunnen worden gebracht met de Nederlandse regelgeving. Indien de kosten en juridische implicaties van de definitieve richtlijn tegenvallen zal Nederland mogelijk alsnog een genuanceerder standpunt innemen over de wijziging van de richtlijn.

Fiche 11: Procedurerichtlijn

Directie Integratie Europa

1. Algemene gegevens

Onze Referentie
DIE-1637/2009

Titel voorstel: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de verlening of intrekking van internationale bescherming (wijziging)

Datum Commissiedocument: 21 oktober 2009

Nr. Commissiedocument: COM (2009) 554

Prelex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198716

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
SEC(2009) 1377 (impact-assessment), SEC(2009) 1377 (samenvatting),
SEC 2009 1395 (IAB).

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep asiel, Strategisch Comité Immigratie Grenzen Asiel (Scifa), Presentatie JBZ Raad 30 november 2009.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Justitie

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie

- a) *Rechtsbasis:* art. 63 lid 1 juncto art. 67 lid 5 EG-Verdrag
- b) *Stemwijze Raad en rol Europees Parlement:* medebeslissingsprocedure
- c) *Comitologie:* n.v.t.

2. Samenvatting BNC-fiche

- *Korte inhoud voorstel*

Het voorstel wijzigt de richtlijn die minimumnormen geeft voor procedures bij het toekennen of het intrekken van de vluchtelingenstatus. De wijziging moet een einde maken aan de grote verscheidenheid aan procedures in de EU, zodat asielzoekers in alle lidstaten van de EU een degelijk onderzoek krijgen wanneer een beroep wordt gedaan op internationale bescherming.

- *Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel:*

- Subsidiariteit: positief.
- Proportionaliteit: deels positief, deel negatief

Wat betreft de proportionaliteit komt Nederland uit op deels positief, deels negatief. Nederland is van mening dat binnen het gegeven kader voldoende ruimte gelaten dient te worden aan de lidstaten om rekening houdend met de nationale wetgeving en behoeften de procedure zelf nader in te vullen.

- *Risico's / implicaties/ kansen:*

Nederland zal in de onderhandelingen over de richtlijn bespreken in hoeverre de in de richtlijn gegeven minimumnormen verder in overeenstemming kunnen worden gebracht met de Nederlandse regelgeving, zodat de financiële en juridische implicaties beperkt kunnen worden gehouden.

- *Nederlandse positie en eventuele acties*

Zoals al in het Haags Programma is aangegeven hecht de Europese Unie en daarmee Nederland aan een gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS). Over het geheel genomen steunt het kabinet de wijzigingen die de Commissie voorstelt om te komen tot een betere bescherming en verdere harmonisatie binnen de Europese Unie. De inzet van Nederland is te komen tot volledige harmonisatie maar hiertoe zijn nog verdere stappen nodig.

3. Samenvatting voorstel

- *Inhoud voorstel*

Het voorstel wijzigt de richtlijn die minimumnormen geeft voor procedures bij het toekennen of het intrekken van de vluchtelingenstatus. De wijziging moet een einde maken aan de grote verscheidenheid aan procedures in de EU, zodat asielzoekers in alle lidstaten van de EU een gelijkelijk en degelijk onderzoek krijgen wanneer zij een beroep doen op internationale bescherming. Voorkomen moet worden dat vluchtelingen worden teruggestuurd naar een land waar zij vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag hebben te vrezen (non-refoulement). Doel is een Europese asielprocedure, zodat overal in de Europese Unie een betere toegang komt tot asielprocedures, met als doel dat in iedere lidstaat een asielverzoek tot eenzelfde uitkomst leidt.

Het voorstel hangt samen met het voorstel van de Commissie voor de wijziging van de zogenoemde kwalificatierichtlijn¹⁰ die minimumnormen geeft voor de erkenning als asielzoeker en met de verordening tot oprichting van een Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken¹¹ (EASO) dat de lidstaten op praktisch niveau gaat ondersteunen.

- *Impact assessment Commissie*

De Commissie geeft aan dat de aanpassing van de richtlijn een verdere stap is naar een Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel (GEAS). Ondanks de maatregelen in de bestaande richtlijn maakt het volgens de Commissie voor asielzoekers nog steeds een groot verschil in welke lidstaat van de EU zij internationale bescherming vragen. Dat komt mede door onduidelijkheid in de bestaande richtlijn waarin de meeste procedureregels optioneel zijn. De Commissie vindt de wijziging in de procedurerichtlijn op de korte termijn nodig om te komen tot efficiënte en eerlijke asielprocedures, waarmee op de langere termijn een weg wordt ingeslagen naar een gemeenschappelijk Europees asielstelsel.

¹⁰ COM (2009) 551

¹¹ COM (2009)66

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

g) *Bevoegdheid*: art. 63 lid 1 EG-Verdrag juncto art. 67 lid 5 EG-Verdrag.

h) *Functionele toets*:

- *Subsidiariteit*: positief.
- *Proportionaliteit*: deels positief, deels negatief
- *Onderbouwing*:

De wijziging van de procedurerichtlijn moet een einde maken aan de grote verscheidenheid aan procedures in de EU, zodat asielzoekers in alle lidstaten van de EU een gelijkelijk en degelijk onderzoek krijgen wanneer zij een beroep doen op internationale bescherming. Voorkomen moet worden dat vluchtelingen worden teruggestuurd naar een land waar zij vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag hebben te vrezen (non-refoulement) of doorreizen binnen de EU naar lidstaten met een gunstiger opvang en/of toelatingssysteem. Het beschermingsbeleid voor vluchtelingen en voor personen die op andere gronden internationale bescherming nodig hebben is bij uitstek een terrein waar Europese samenwerking en harmonisatie nodig is. Harmoniseren van de regelgeving kan alleen op EU-niveau gebeuren. Over de subsidiariteit wordt dan ook positief geoordeeld.

Voor personen die internationale bescherming zoeken moet het niet uitmaken bij welke lidstaat zij aankloppen. Nederland is van oordeel dat het belangrijk is dat de uitkomst van procedures in alle lidstaten hetzelfde is. Iedere lidstaat zal tot eenzelfde uitkomst van het beschermingsverzoek en het niveau van bescherming dienen te komen. Hiervoor is ook een raamwerk voor een goede procedure nodig. Dit zal ook bijdragen aan het onderlinge vertrouwen tussen de lidstaten. Het gaat om minimumnormen, lidstaten kunnen nog steeds betere bescherming bieden. Nederland is echter van mening dat de richtlijn te gedetailleerd is. Het voert te ver om de gehele inrichting van de asielprocedure op Europees niveau vast te leggen. Voor de inrichting van de procedure zou binnen het door de EU gegeven kader, ruimte gelaten dienen te worden aan de lidstaten om rekening houdend met de nationale wetgeving en behoeften de procedure nader in te vullen. Wat betreft de proportionaliteit komt Nederland dan ook uit op deels positief en deels negatief.

i) *Nederlands oordeel*

Nederland streeft naar een effectief, rechtvaardig en geharmoniseerd asielbeleid. Op dit moment bestaan er tussen de lidstaten nog grote verschillen in het verlenen van internationale bescherming en procedures. Nederland is sterk voorstander van verdere harmonisering om uiteindelijk te komen tot een Gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS). Wat betreft de organisatie van de procedure is Nederland voorstander van een stevig Europees raamwerk, waarbinnen ruimte gelaten wordt aan de lidstaten, zodat daar de procedure nader

ingevuld kan worden waarbij rekening kan worden gehouden met de nationale wetgeving en behoeften.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009

5. Implicaties financieel

f) Consequenties EG-begroting:

De Commissie geeft in het voorstel aan dat wat betreft de financiële lasten die uit de voorgenomen maatregelen voortvloeien voor de lidstaten waarvan de asielstelsels in het bijzonder door geografische of demografische omstandigheden specifiek en onevenredig onder druk staan de middelen van het Europees Vluchtelingenfonds (EVF) zullen worden ingezet om deze lidstaten adequate ondersteuning te bieden en om de lasten eerlijker te verdelen tussen alle lidstaten. Nederland wil daarbij benadrukken dat de financiële middelen gevonden dienen te worden binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting.

g) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden:

De in de richtlijn gegeven minimumnormen zijn op onderdelen verdergaand dan de nu door Nederland gehanteerde normen. Als de richtlijn op deze onderdelen niet wordt gewijzigd zullen daaraan extra kosten zijn verbonden. Nederland zal de Commissie vragen aan te geven wat de financiële gevolgen van de voorstellen zijn. Indien het voorstel budgettaire gevolgen heeft, worden deze ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels budgetdiscipline.

h) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger: n.v.t.

i) Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden:

De verwachting is dat de procedurerichtlijn op onderdelen nog zal worden aangepast. Op dit moment is dan ook niet een oordeel over de administratieve lasten te geven.

Indien het voorstel in ongewijzigde vorm zou worden aangenomen zal dit leiden tot extra administratieve lasten.

j) Administratieve lasten voor bedrijfsleven en burger: n.v.t.

6. Implicaties juridisch

d) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid:

De wijziging van de richtlijn zal tot aanpassing van de Nederlandse regelgeving leiden. Dit omdat de in de richtlijn gegeven minimumnormen op onderdelen verdergaand zijn dan de nu door Nederland gehanteerde normen.

e) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

In het voorstel is de termijn voor implementatie vooralsnog opengelaten.

Directie Integratie Europa

f) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling:*

De richtlijn zal iedere vijf jaar door de Commissie worden geëvalueerd.

Onze Referentie
DIE-1637/2009

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid

Indien de richtlijn in ongewijzigde vorm wordt aangenomen, zullen procedures op onderdelen aangepast dienen te worden.

b) Handhaafbaarheid

De verwachting is dat de procedurerichtlijn op onderdelen nog zal worden aangepast. Op dit moment is dan ook niet een oordeel over de handhaafbaarheid te geven.

Indien het voorstel in ongewijzigde vorm wordt aangenomen zal dit leiden tot extra procedures wat betreft de handhaafbaarheid.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden: geen

9. Nederlandse positie (belangen en eerste algemene standpunt)

Nederland is voorstander van harmonisering van de Europese asielsystemen om zodoende voor 2012 te komen tot een Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel (GEAS), conform het migratiepact en bevestigd door de Europese Raad van afgelopen juni. Een geharmoniseerd asielstelsel moet volgens Nederland uiteindelijk leiden tot een situatie waarin asielaanvragen in heel Europa op gelijke wijze worden beoordeeld. Alleen dan kunnen EU-lidstaten volwaardig samenwerken, worden subsidiaire asielstromen maximaal beperkt en kan solidariteit worden betracht met de lidstaten met de grootste asielinstroom. Nederland zal in de onderhandelingen over de richtlijn bespreken in hoeverre de in de richtlijn gegeven minimumnormen verder in overeenstemming kunnen worden gebracht met de Nederlandse regelgeving, waaronder het wetsvoorstel Wijziging van de Vreemdelingenwet (aanpassing asielprocedure). Dit betreft bijvoorbeeld het door Nederland gehanteerde éénstatusstelsel. Dit voorkomt doorprocederen om een andere beschermingsstatus, omdat de ene status meer bescherming geeft dan de andere.

Wat betreft de organisatie van de procedure zal Nederland in Europees verband aangeven een grotere flexibiliteit van de inrichting daarvan binnen het Europese procedurele raamwerk na te streven. Bij het oordeel over de proportionaliteit is hierop al ingegaan. Het betreft hier bijvoorbeeld de vereisten ten aanzien van de beslissingsautoriteit. In het voorstel is opgenomen dat er een bevoegde autoriteit is die wordt belast met de registratie van verzoeken om internationale bescherming, en dat de lidstaten zorgen voor voldoende en competent en gespecialiseerd personeel, opleidingen en trainingsprogramma's. Naar het oordeel van Nederland zou de kernvraag moet zijn of de bevoegde instantie in staat is de internationale instrumenten die zien op internationale bescherming goed uit te

voeren. Naar het oordeel van Nederland is het aan de nationale overheden om de autoriteiten in te richten en ervoor te zorgen dat deze competent en voldoende toegerust zijn.

De inzet van Nederland is te komen tot volledige harmonisatie, maar hiertoe zijn nog verdere stappen nodig. Op onderdelen zal Nederland in onderhandeling treden over de aanpassing van de richtlijn. Enerzijds is dit omdat Nederland kanttekeningen heeft bij de door de Commissie gegeven invulling van de bescherming en anderzijds om te bezien in hoeverre de financiële en juridische gevolgen van de aanpassing en verbreding van de in de richtlijn gegeven minimumnormen verder in overeenstemming kunnen worden gebracht met de Nederlandse regelgeving. Indien de kosten en juridische implicaties van de definitieve richtlijn tegenvallen zal Nederland mogelijk alsnog een genuanceerder standpunt innemen over de wijziging van de richtlijn.

Directie Integratie Europa

Onze Referentie
DIE-1637/2009